

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Societatea cu Răspundere Limitată „Slavena Lux” împotriva lui Iurii Radu

(încasarea datoriei)

împotriva deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți,

(Dosarul nr. 2ra-676/23

NR. PIGD 2-19191557-01-2ra-18052023)

Recursul nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 432 din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023). Dezacordul recurentului cu decizia contestată nu constituie temei de casare a acesteia.

Judecătoria Edineț, sediul Ocnîța (jud. N. Vameș)
Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

8 octombrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Iurii Radu, reprezentat de avocatul Tudor Buhnaci,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Oxana Parfeni, *Președinte*,
Ion Munteanu,
Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 28 noiembrie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Slavena Lux” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iurii Radu cu privire la încasarea datoriei.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că potrivit contractului de împrumut №01-07/19 din 1 iulie 2019, a transmis în proprietate pârâtului Radu Iurii suma de 20 000 de lei pe termen până la 11 iulie 2019. Dovada transmiterii sumei respective se confirmă prin eliberarea ordinului de plată nr. K00346 din 9 iulie 2019, semnat de către pârât.

3. Reclamanta a menționat că în conformitate cu pct. 2.2 și 3.7 din contractul sus menționat pârâtul s-a obligat să restituie suma integrală până la 11 iulie 2019. Prin încălcarea p. 3.7. din contract, pârâtul a manifestat o atitudine de ignorare a cerințelor prevăzute în p.3.7 din contract, precum și de stingere a datoriei în valoare totală.

4. A relatat că solicitările repetate în adresa pârâtului despre respectarea condițiilor contractului, precum și rambursarea sumei datorate în termenul prevăzut în contract nu au dus la nici un rezultat. Mai mult ca atât, pârâtul a ignorat pretenția nr.1229sl/19 din 22 iulie 2019, care a fost expediată în adresa locului de reședință a pârâtului: or. Ocnița str. Pavel Korceagin nr. 18 ap. 28, însă a rămas nereclamată. Fiind restituită cu mențiunea „plecat”.

5. A susținut că potrivit pct. 2.2 din contract, împrumutatul confirmă că termenul contractului nu poate fi extins sub nici o circumstanță și suma datoriei va fi returnată în termenul și în mărimea prevăzută pct. 1.2 și pct. 3.7 al contractului în decursul zilei lucrătoare. Împrumutatul confirmă, că în cazul nerespectării termenului de rambursare a împrumutului, el se obligă să achite 1% (din suma totală a împrumutului) pentru fiecare zi de întârziere.

6. Reclamantul a afirmat că la momentul înaintării cererii, cuantumul penalității constituie suma de 26 000 de lei. Totuși, a opinat că suma penalității trebuie să fie

rezonabilă și nu poate să depășească suma datoriei. Suma datoriei, la momentul înaintării cererii de chemare în judecată, este de 20 000 de lei.

7. În drept, și-a întemeiat acțiunea în baza dispozițiilor art. 10, 774, 776, 861, 901, 947, 1242, 1247, 1248 din Codul civil.

8. Societatea cu Răspundere Limitată „Slavena Lux” a solicitat încasarea de la Iurii Radu a datoriei în mărime de 20 000 de lei și a penalității în mărime de 20 000 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

9. Prin hotărârea din 26 februarie 2020 a Judecătorei Edineț sediul Ocnița a fost admisă acțiunea. S-a încasat de la Radu Iurii în beneficiul societății „Slavena Lux” datoria în mărime de 20 000 de lei, penalitatea în mărime de 20 000 de lei, cheltuieli de judecată pentru taxa de stat în mărime de 1 200 lei.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

10. Prin decizia din 2 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de avocatul Buhnaci Tudor în interesele lui Radu Iurii, s-a casat integral hotărârea din 26 februarie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Ocnița și s-a restituit cauza la rejudecare.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE DUPĂ REJUDECARE

11. Prin hotărârea din 7 iunie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Ocnița a fost admisă acțiunea. S-a încasat de la Radu Iurii în beneficiul societății „Slavena Lux” datoria în mărime de 20 000 de lei, penalitatea în mărime de 20 000 de lei, cheltuieli de judecată pentru taxa de stat în mărime de 1 200 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

12. La 20 iunie 2022 Iurii Radu, reprezentat de avocatul Tudor Buhnaci a declarat apel împotriva hotărârii din 7 iunie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Ocnița, solicitând casarea parțială a hotărârii în latura încasării penalității, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să fie redus cuantumul penalității de la 1% la 0,035%, ceea ce constituie 910 de lei.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL DUPĂ REJUDECARE

13. Prin decizia din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de Iurii Radu, reprezentat de avocatul Tudor Buhnaci și s-a menținut hotărârea din 7 iunie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Ocnița.

14. Întru consolidarea soluției instanța de apel a reținut că în cererea de apel, apelantul a solicitat casarea parțială a hotărârii doar în latura ce ține de încasarea penalității, pe care o consideră disproporționat de mare și exagerată, declarând că este de acord cu încasarea datoriei de bază în mărime de 20 000 lei.

15. Instanța de apel a menționat că, potrivit principiului forței obligatorii a contractului, clauza penală are efecte obligatorii între părțile contractante și se impune a fi respectată întocmai, inclusiv de instanțele de judecată. Prin urmare, instanța nu are competența de a reevalua existența și întinderea prejudiciului, această evaluare fiind realizată anticipat prin acordul de voință al părților. Din materialele cauzei rezultă că apelantul Radu Iurii nu a executat obligația de rambursare a împrumutului în termenul stabilit, fiind în întârziere de la data de 12 iulie 2019. Conform calculului anexat la cererea de chemare în judecată, penalitatea a fost calculată pentru perioada 12 iulie 2019 – 19 noiembrie 2019 și constituie 26 000 lei, însă creditorul a solicitat încasarea unei penalități reduse – 20 000 lei, pentru a nu depăși cuantumul datoriei de bază.

16. Instanța de apel a constatat că, deși art. 953 alin. (1) din Codul civil permite instanței reducerea penalității în cazuri excepționale, apelantul nu a prezentat probe care să justifice existența unor asemenea circumstanțe. Argumentul invocat privind situația financiară dificilă a fost apreciat ca fiind declarativ, în lipsa probelor concludente care ar confirma imposibilitatea de executare a obligației. La reducerea clauzei penale, instanța trebuie să țină cont nu doar de interesele patrimoniale, ci și de celelalte interese ocrotite prin lege ale ambelor părți. În speță, penalitatea solicitată de creditor este cu mult mai mică decât penalitatea contractuală pe care acesta era în drept să o calculeze, iar debitorul nu a achitat datoria nici până la examinarea apelului, deși de la scadență au trecut mai mult de trei ani.

17. Instanța de apel a reținut, totodată, că prejudiciul cauzat prin neexecutare crește zilnic, în condițiile în care penalitatea a fost calculată doar pentru o perioadă limitată, iar întârzierea continuă până în prezent.

18. Referitor la invocarea calității de consumator, instanța de apel a constatat că acest argument este irelevant, întrucât, din conținutul contractului de împrumut, rezultă că relația juridică s-a desfășurat între angajator (societatea „Slavena-Lux”) și angajat (Radu Iurii), raport care nu intră sub incidența Legii privind contractele de credit pentru consumatori, conform art. 2 alin. (2) lit. e) al acesteia.

19. În concluzie, instanța de apel a apreciat că soluția instanței de fond este legală și temeinică, hotărârea fiind pronunțată cu aplicarea corectă a normelor de drept material, iar motivele de apel invocate nu pot conduce la reducerea clauzei penale stabilite convențional.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

20. La 9 martie 2023, Iurii Radu, reprezentat de avocatul Tudor Buhnaci a depus recurs împotriva deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

21. În argumentarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate în cererea de apel, a menționat că nu este de acord cu soluția instanțelor inferioare în partea ce ține de penalitatea de 20 000 lei, susținând că aceasta a fost aplicată cu încălcarea și interpretarea eronată a prevederilor legale, fiind disproporționată și nejustificată economic. În opinia sa, penalitatea de 1 % din suma împrumutului, calculată lunar, constituie o sancțiune excesivă, care creează un dezechilibru contractual și contravine art. 953 alin. (1)–(3) din Codul civil, ce permite reducerea penalității dacă aceasta este disproporționată față de prejudiciul efectiv.

22. Recurentul a menționat că, potrivit contractului de împrumut nr. 01-07/19 din 1 iulie 2019, penalitatea stabilită de 1 % pentru fiecare zi de întârziere echivalează cu 365 % anual, ceea ce depășește cu mult rata legală aplicabilă și principiul echității. Prin urmare, instanțele de fond și de apel au omis aplicarea art. 953 alin. (3) din Codul civil și Hotărârii Plenumului CSJ nr. 9 din 24 decembrie 2010, care impun reducerea cuantumului penalității în cazurile în care acesta este excesiv.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

23. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

24. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

25. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).”

26. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.”

27. Art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.”

28. Art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

29. Art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

30. Cu referire la termenul de declarare a recursului, prevăzut la art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă sus-citat, instanța de recurs reține că Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 26 ianuarie 2023 și a notificat-o reprezentantului recurentului prin intermediul poștei electronice la 29 martie 2023 (f.d.164, verso). Prin urmare, recursul declarat la 9 martie 2023 a fost depus în termen.

31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 1 septembrie 2023.

32. Prin urmare, procedura admisibilității recursului va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului, la caz, 9 martie 2023.

33. Din analiza recursului declarat de Iurii Radu, reprezentat de avocatul Tudor Buhnaci rezultă că drept temei de declarare a recursului s-a invocat prevederile art.

432, în redacția legii în vigoare până la 1 septembrie 2023, la mod general. Din conținutul recursului rezultă că recurentul invocă aplicarea eronată a legii.

34. De altfel, motivele de casare, invocate în recurs, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Bălți și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, prin urmare nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Iurii Radu, reprezentat de avocatul Tudor Buhnaci, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse anterior în apel și în instanța de fond, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate în mod corespunzător.

36. În mod special, este de remarcat aplicarea corectă art. 953 Cod civil, reținând că creditorul a limitat de sine stătător penalitatea la cuantumul datoriei principale 20 000 lei, echivalentă cu datoria deși, potrivit clauzei contractuale, putea pretinde o sumă mai mare. Prin urmare, principiul proporționalității între prejudiciu și sancțiune este respectat.

37. Această soluție este conformă jurisprudenței constante a Curții Supreme de Justiție, potrivit căreia penalitatea nu poate depăși valoarea datoriei principale, iar depășirea acestei limite denotă caracterul vădit excesiv al sancțiunii, ceea ce justifică reducerea ei în temeiul art. 953 alin. (3) Cod civil, decizia [nr. 2rac-269/22](#) din 30 iulie 2025. La caz, instanțele inferioare au respectat acest criteriu și au aplicat în mod corect principiul forței obligatorii a contractului. De altfel, recurentul nu a demonstrat existența unor circumstanțe excepționale care să impună reducerea suplimentară a penalității, iar simpla invocare a caracterului excesiv nu constituie temei de reducere a acesteia.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor.

39. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

40. Din cele constatate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că recursul declarat de către Iurii Radu, reprezentat de avocatul Tudor Buhnaci nu se încadrează în temeiurile de drept pentru declararea recursului prevăzute la art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 1 septembrie 2023. Or, verificând legalitatea și temeinicia deciziei contestate prin prisma argumentelor recursului, nu s-a stabilit că soluția instanței de apel este contrară legii sau cu interpretarea eronată a legii. Contrar, decizia a fost emisă cu respectarea prevederilor

legale, bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

41. În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

42. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de Iurii Radu, reprezentat de avocatul Tudor Buhnaci, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

43. În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, art. 440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Iurii Radu, reprezentat de avocatul Tudor Buhnaci, împotriva deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Oxana Parfeni

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat